

OKRESNÝ ÚRAD MARTIN

odbor krízového riadenia

Námestie S.H. Vajanského č. 1, 036 58 Martin

Č. p.: OU-MT-OKR-2024/007455-002

ZÁZNAM

z rokovania Krízového štábu Okresného úradu Martin
dňa 21. marca 2024 o 14:00 hod.

Prítomní:

podľa prezenčnej listiny

Program:

1. Otvorenie
2. Odovzdanie menovacích dekrétov za členov Krízového štábu Okresného úradu Martin
3. Uznesenie vlády SR č. 177/2024 zo dňa 20.03.2024 k vyhláseniu mimoriadnej situácie spôsobenej výskytom synantropných jedincov medveďa hnedého (*Ursus arctos*) v zastavaných územiach miest a obcí a v ich bezprostrednom okolí.
4. Informácia o stupni ohrozenia spôsobenej výskytom synantropných jedincov medveďa hnedého v okrese Martin
5. Návrhy opatrení a koordinácia činností na zabezpečenie ochrany života, zdravia a majetku.
6. Diskusia.
7. Odporúčenie na vyhlásenie mimoriadnej situácie na území okresu Martin.
8. Záver.

Rokovanie viedol:

Ing. Miroslav Kovalčík, prednosta Okresného úradu Martin (predseda krízového štábu)

Rokovanie Krízového štábu Okresného úradu Martin (ďalej len „KŠ OÚ Martin“) bolo zvolané na základe Uznesenia vlády SR č. 177/2024 zo dňa 20. marca 2024 z dôvodu výskytu synantropných jedincov medveďa hnedého (*Ursus arctos*) v zastavaných územiach miest a obcí a v ich bezprostrednom okolí.

Prednosta Okresného úradu Martin (ďalej len „OÚ Martin“) po privítaní prítomných, oboznámil členov krízového štábu a ostatných zúčastnených o vzniknutej mimoriadnej udalosti, nárastu počtu konfliktných situácií medveďa hnedého s človekom dôsledkom synantropizácie veľkého počtu jedincov v rizikových oblastiach.

V prvom bode odovzdal menovacie dekréty novým členom Krízového štábu Okresného úradu Martin – pplk. Ing. Tiborovi Kranecovi a RNDr. Márii Marušiakovej, PhD., MPH. Informoval o pôsobnosti Okresného úradu Martin v okrese Martin a čiastočne v okrese Turčianske Teplice a zmene zamestnancov odboru krízového riadenia Okresného úradu Martin. Ďalej informoval na úvod o znení Uznesenia vlády SR č. 177/2024 zo dňa 20. marca 2024 z dôvodu výskytu synantropných jedincov medveďa hnedého (*Ursus arctos*) v zastavaných územiach miest a obcí a v ich bezprostrednom okolí a citoval vyjadrenie štátneho tajomníka Ministerstva životného prostredia SR, podľa uznesenia rozšírenie hliadok na zabezpečenie ochrany života, zdravia a majetku. Podľa doručeného manuálu upozornil na prílohu č. 5, kde uviedol, že v okrese Martin prichádza do úvahy 30 obcí. Podľa predsedu okresnej poľovníckej komory (prof. MUDr. Jána Danku, CSc.) je potrebné zabezpečiť súčinnosť MŽP SR a MP SR pri preklasifikovaní chráneného živočícha do nižšej kategórie. Pre všetky obce odporúča vyzozumieť, využiť fotopasce, kamerové systémy. Okresný úrad Martin vyzozumie obce a preverí informáciu o prípadných kamerových systémoch na obciach, následne bude informovať zásahový tím ŠOP.

Vyzval zúčastnených k zaujatiu stanoviska k predmetu rokovania za organizáciu, ktorú v krízovom štábe zastupujú a k prijímaniu návrhov a opatrení na riešenie vzniknutej situácie.

Zástupca vedúceho odboru starostlivosti o životné prostredie OÚ Martin – Ing. Milan Mucha – informoval o škody spôsobovaných medveďov od roku 2001, v lokalite Šútovo, Sučany, Sučany – Hrabiny, Lipovec, Turany. V ostatných lokalitách je výskyt podľa získaných údajov je sporadický. Sučany, Lipovec, Turany a Šútovo sú najviac inkriminované lokality s výskytom medveďa hnedého. V týchto lokalitách odporúča sa zamerať. Informoval o škodách, ktoré vznikli na chove (ovce, hydina, včelstvo), prípadne majetku, čo je ale problematické stanoviť škodu na hydine, ošípaných a hospodárskych zariadení.

Vedúci zásahového tímu pre medveďa hnedého ŠOP SR (MŽP) – Jaroslav Slašťan, skonštatoval, že podľa štatistických údajov, došlo k zvýšeniu rizikových a konfliktných situácií, k stretom s medveďom hnedým a útokom medveďa na človeka. O zvýšenom počte medveďov svedčí aj usmrtenie medveďov na cestných a železničných komunikáciách, v roku 2023 bolo pri dopravných kolíziách usmrtených až 52 jedincov medveďa hnedého, taktiež sa zvýšil počet a rozsah škôd spôsobených medveďom na majetku (včelstvá, hosp. zvieratá, ovocné dreviny, poľnohosp. plodiny). Pre okres Martin je určený Zásahový tím pre medveďa hnedého Západ. Vykonávajú sa preventívne opatrenia, v rizikových oblastiach sa inštalujú fotopasce. Zásahový tím pre medveďa hnedého spolupracuje s bezpečnostnými zložkami ako sú policajný zbor, záchranné zložky, veterinárna správa, ako aj s užívateľmi poľovných revírov. Pohotovostná linka bude zverejnená pre všetky potrebné zložky. Dal do pozornosti, že vo Vestníku MŽP SR je zverejnený platný „Manuál pre ochranný odstrel medveďa hnedého v SR“, ktorý je účinný od 01.03.2024. Hovorí o operačných postupoch, stanovuje úlohy, práva a povinnosti zainteresovaných zložiek. Cieľom zásahov bude vytlačenie medveďa hnedého z intravilánu (z obytných zón) do extravilánu. Je potrebná koordinácia a súčinnosť zložiek, hlavne členov poľovných združení, nakoľko práve títo majú miestnu znalosť terénu a vedia kde končí intravilán a začína extravilán. Zámerom MŽP SR je v budúcnosti aj regulačný lov medveďa hnedého, na preradenie medveďa zo smernice EU z prílohy IV. do prílohy V. sú potrebné štatistická údaje, a dáta založené na monitoringu medveďa hnedého. MŽP SR plánuje prehodnotenie cenníkov ako novelizáciu vykonávacej Vyhlášky č. 170 k Zákonu č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny. Momentálne sa neodškodňujú škody na majetku (nehnutelnosti, osobné motorové vozidlá, poľovnícke zariadenia. Pri výskyte medveďa hnedého je potrebné kontaktovať príslušný Zásahový tím, ktorý zabezpečí zásah v súčinnosti s policajným zborom SR a miestnymi poľovnými združeniami. Zásahový tím má k dispozícii všetky prostriedky na odstrel medveďa hnedého. V predmetných lokalitách budú prostredníctvom Okresného úradu Martin na základe požiadavky obcí bude potrebné doplniť na rizikové lokality fotopasce, a bude sa využívať aj záznam z kamerových systémov obcí, fyzických a právnických osôb. Zásahový tím bude pri zásahu potrebovať súčinnosť užívateľa poľovného revíru, policajných zložiek, veterinárnymi lekármi a zástupcov samosprávy.

Vedúci odboru pozemkového a lesného Okresného úradu Martin – Mgr. Dušan Doboš - odporučil uvádzať obytnú zónu, nakoľko sa terminológia intravilánu a extravilánu dávnejšie nemenila a v extraviláne sa tiež nachádzajú obytné budovy, čím vzniká problém s odstrelom medveďa hnedého.

Riaditeľ Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Martine – pplk. Ing. Tibor Kranec – Dňom 20.03.2024 posilnili hliadky a majú zvýšený výkon služby. Policajti budú zasahovať pri ochrane života a zdravia a majú doplnené zbrane a nočné videnie. V obciach Sučany a Turany boli zvýšené hliadky. V prípade zistenia výskytu medveďa hnedého sú hneď informované príslušné hliadky.

Prednosta OÚ Martin v súvislosti s informáciami, ktoré zazneli od členov KŠ a zúčastnených rokovania a z dôvodu potreby vyhodnotenia ohrozenia rozhodol:

1. Odporúča Okresnému úradu Žilina vyhlásiť mimoriadnu situáciu na území okresu Martin z dôvodu výskytu synantropných jedincov medveďa hnedého (*Ursus arctos*) v zastavaných územiach miest a obcí a v ich bezprostrednom okolí.
Zodpovedný: *Okresný úrad Martin – odbor krízového riadenia*
Termín: *bezodkladne*
2. V zmysle zákona č. 42/1994 Z. z. zabezpečiť informačný tok civilnej ochrany počas celého trvania vyhlásenej mimoriadnej situácie.
Zodpovedný: *Okresný úrad Martin – odbor krízového riadenia*
Termín: *ihneď, až do odvolania mimoriadnej situácie*
3. Vypracovať zoznam obcí s najvyšším počtom stretov synantropných jedincov medveďa hnedého s obyvateľstvom a zosumarizovať obce s existujúcim kamerovým systémom pre prípadné využitie na monitorovanie pohybu medveďa hnedého.
Zodpovedný: *Okresný úrad Martin – odbor starostlivosti o životné prostredie*
Termín: *bezodkladne*
4. Zabezpečiť pre vytypované obce s najvyššom počtom stretov synantropných jedincov medveďa hnedého s obyvateľstvom fotopasce s ich následným nainštalovaním a zberom/vyhodnotením/identifikáciou jedincov medveďa hnedého.
Zodpovedný: *Štátna ochrana prírody SR – Správa Národného parku Veľká Fatra*
Termín: *bezodkladne*
5. Zabezpečiť zvýšenú hliadkovú činnosť a monitoring územia v okrese Martin, vrátane ich materiálno-technického zabezpečenia pre prípad zásahu.
Zodpovedný: *Okresné riaditeľstvo PZ v Martine*
Termín: *bezodkladne*
6. Zabezpečiť zvýšenú hliadkovú činnosť prostredníctvom mestskej, resp. obecnej polície a monitoring územia s využitím kamerového systému.
Zodpovední: *primátor mesta, starosta obce okresu Martin*
Termín: *bezodkladne*
7. Zabezpečiť súčinnosť pri plašení, odchyte a usmrcovaní vytypovaných jedincov medveďa hnedého na základe pokynu člena zásahového tímu.
Zodpovední: *Štátna ochrana prírody SR – Správa Národného parku Veľká Fatra*
Okresné riaditeľstvo PZ v Martine
Termín: *bezodkladne*
8. Zabezpečiť organizovanie stretnutí ŠOP SR a ZTMH so štatutármi poľovných združení pôsobiacich v okrese Martin.
Zodpovední: *Okresný úrad Martin*
Štátna ochrana prírody SR – Správa Národného parku Veľká Fatra
a ZTMH
Termín: *bezodkladne*

Verejnosc' bude informovaná prostredníctvom miest a obcí okresu Martin a regionálnych médií. V prípade výskytu medveďa hnedého v obciach kontaktovať Zásahový tím Západ Štátnej ochrany prírody SR - tel. č. 0910 658 615.

Rokovanie KŠ OÚ Martin bolo ukončené o 15:45 hod. Ďalšie rokovanie vybraných členov KŠ a prizvaných osôb bude zvolané na **28. marca 2024 o 13:00 hod.** v priestoroch zasadačky OÚ Martin (6. poschodie) alebo operatívne podľa potreby.

V Martine, dňa 21. marca 2024

Príloha:

1. Prezenčná listina

Na vedomie:

Okresný úrad Žilina - odbor KR (bez príloh)

Zapísal:

Ing. Zuzana Kubatková, tajomníčka Krízového štábu OÚ Martin

Schválil:

Ing. Miroslav Kovalčík

predseda Krízového štábu Okresného úradu Martin

Spis s číslom: OU-MT-OKR-2024/007455-002 bol vyhotovený v 1 výtlačku odborom krízového riadenia Okresného úradu Martin zo dňa 21. marca 2024 a zaslané kópie v elektronickej podobe.

Výtlačok č. 1	pre spis	
Kópia č. 1	Okresný úrad Martin – odbor SŽP	miroslav.matula@minv.sk
Kópia č. 2	Okresný úrad Martin – pozemkový a lesný odbor	dusan.dobos@minv.sk
Kópia č. 3	ŠOPSR – Správa Národného parku Veľká Fatra	roman.fajth@npvf.sk
Kópia č. 4	Zásahový tím pre medveďa hnedého – ŠOP SR	Jaroslav.slastan@sopsr.sk Zuzana.badova@sopsr.sk
Kópia č. 5	Regionálna veterinárna a potravinová správa Martin	riaditel.mt@svps.sk
Kópia č. 6	Okresné riaditeľstvo PZ v Martine	tibor.kranec@minv.sk
Kópia č. 7	Okresné riaditeľstvo HaZZ Martin	peter.podhorsky@minv.sk
Kópia č. 8	Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine	mt.marusiakova@uvzsr.sk
Kópia č. 9	Základňa výcviku a mobilizačného dopĺňovania Martin	pavol.barancik@mil.sk